

Ўзбекистон «P4G» нинг тўлақонли иштирокчисига айланишга қарор қилди

Жорий йилнинг 30 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Сеул шаҳрида видеоанжуман шаклида ўтказилган «Яшил ўсиш ва глобал мақсадлар учун ҳамкорлик – 2030» иккинчи халқаро саммитида чиқиш қилиб, ушбу соҳада амалий ҳамкорликни кенгайтириш мақсадида Ўзбекистон «Partnership for Green Growth and Global goals» (P4G) ташаббуси шериклигига кўшилиш ҳамда унинг тўлақонли иштирокчисига айланишга тайёр эканлигини билдириди.

Мамлакатимиз раҳбарининг ушбу қарори Ўзбекистон учун катта аҳамиятга эга бўлиб, республиканинг иқлим ўзгариши оқибатларини енгиб ўтиш, «яшил» тикланиш ва углерод нейтраллигини таъминлашга бўлган интилишларининг мантиқий давомидир. Жумладан, ушбу халқаро ташаббусга аъзоликнинг Ўзбекистон учун катта аҳамиятга эгалиги ва зарурлиги қуидаги омилларда яқол ўз исботини топади:

Биринчидан, «P4G» ҳукumatlar va biznesga inkluziv «яшил» rivojlaniш йўналишида инновацион лойиҳаларни ишлаб чиқиша ҳамкорлик учун қулай platformani ўзида намоён этади. «P4G» давлат-хусусий шерiklikning янги шакли бўлиб, унда ҳукumat, хусусий сектор va fuqarolik жамияти иқлим ўзгаришига қарши курашда birgaliqda iшtirok etmoқda. Bu «P4G»ni ҳukumatlar va BMT ўзаро ҳамkorligiga aсосланган, иқлим ўзгаришига oқibatlariiga қarshi oliib boriladigan anъanaviy fəoliyyatidan sezilarli daражada ajratib turadi.

Иккинчидан, «P4G» kун тартибида тоза ichimlik suvi muammolari, oziқ-ovқat va қishloқ xўjaliғi, «яшил» enerqia, barқaror shaҳarlар va қaita tikanadig'an iktisodiётga ўtiш masalalari kabi rivojlanaётgan davlar учun dolzarb bўlgan vazifalar ёtadi. Ҳар yili «P4G», юқорида keltiriб ўtilgan muammolarni bartaraф этиш maқsadiда ҳamkorlik учun глобал tanlovni tashkil қiladi. Tanlovda ғoliib bўlgan давлат-хусусий шерiklik loyihasiga 100 ming AKШ dollardan 1 million AKШ dollargacha miqdorda mablaғ ajratiliishi belgilangan. Ҳозирda «P4G» 30 dan ortiq loyihalarni molialashтириб kelmokda.

Учинчидан, «P4G» ҳамкор мамлакatlariga xususiy xalқaro investorlar va manfaatdor donor tashkilotlar bilan ҳamkorlikni йўлга қўyiш йўliда ўз tажribasi va imkoniyatlari ni taқdim

этади. Мисол учун, ушбу ташаббус 5 та глобал шериклар – Жаҳон ресурслари институти, Халқаро иқтисодий форум, Халқаро молия корпорацияси, C40 Cities, Climate leadership group ва Глобал «яшил» ўсиш институти каби йирик ташкилотларни ўз атрофида бирлаштиради. Мазкур халқаро ташкилотлар хусусий инвесторлар ва манфаатдор давлатлар билан ҳамкорликни йўлга қўйиш учун «P4G» га ўз билимлари, тажрибалари ва молиявий ёрдамини тақдим этади.

Энг муҳими, мамлакатимизнинг ушбу дастурга шерик сифатида қўшилиши сўнгги йилларда Ўзбекистонда иқлим ўзгариши оқибатларини юмшатиш, қайта тикланадиган энергия манбаларидан фойдаланишни ривожлантириш ва «яшил» иқтисодиётни қўллаб-қувватлаш механизmlарини ишлаб чиқишига қаратилган кенг кўламли чора-тадбирлар амалга оширилишида яна бир ташки кўмак бўлади.

Хусусан, «яшил» иқтисодиётни барпо этиш йўлидаги муҳим қадамлардан бири 2019 йил октябр ойида «2019-2030 йиллар даврида Ўзбекистон Республикасини «яшил» иқтисодиётга ўтиш стратегияси» ни тасдиқлаш бўлди. Мамлакатимизда иқтисодий ривожланиш жараёнларига иқтисодиётнинг барча тармоқларида кам углерод сарфлаган ҳолда ривожланиш ва ресурсларни тежаш, самарали ва экологик тоза технологияларни жорий этиш, шунингдек, барқарор қишлоқ хўжалигига йўналтирилган «яшил» иқтисодиёт тамойилларини интеграция қилиш орқали табиий ва энергия ресурсларидан унумли фойдаланиш усулларини тубдан ўзgartаришга қаратилган чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Шунингдек, Ўзбекистон ушбу соҳада халқаро ҳамжамият билан ўзаро муносабатларга катта аҳамият бериб келади. Президент Шавкат Мирзиёев ташабbusи билан 2019 йилда Ўзбекистон МДҲ давлатлари орасида биринчи бўлиб Глобал яшил ўсиш институтига аъзо бўлди. Ўзбекистон Париж битими доирасида 2030 йилга қадар парник газларни атмосферага чиқаришни (10%га) қисқартириш бўйича ўз зиммасига олган мажбуриятларни мунтазам бажариб келмоқда.

Юқорида келтириб ўтилган барча омиллар шуни кўрсатмоқдаки, Ўзбекистоннинг «P4G» билан ҳамкорлиги «яшил» иқтисодиётни таъминлаш учун халқаро ҳамкорликни такомиллаштириш, давлат ва хусусий сектор ўртасидаги шериклик муносабатлари орқали инновацион «яшил» инвестицияларни рағбатлантириш, иқтисодиётга экологик тоза технологияларни тўлиқ жорий этиш каби мақсадларга қаратилган.

Қолаверса, иқлим муаммоларини халқаро ҳамжамиятнинг барча аъзоларини ташвишга solaётgan умумбашарий таҳдид эканлигини инобатга олган ҳолда яна шуни таъкидлаш лозимки, Ўзбекистоннинг P4G ташабbusига қўшилиши мамлакатимизнинг минтақавий ва халқаро миқёсдаги масъулиятли давлат сифатидаги обрўсини кучайтиради. Ўз навбатида, Ўзбекистоннинг мазкур дастурдаги фаол иштироки ривожланаётган мамлакатларнинг «яшил» ўсиш ва углерод нейтраллигига эришиш йўлидаги саъй-ҳаракатларини бирлаштирувчи платформа ҳисобланувчи P4Gнинг фаолияти янайм унумли ва самарали бўлишига хизмат қиласи.

Аброржон Мадимаров
Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Стратегик ва
минтақалараро тадқиқотлар институти
етакчи илмий ҳодими

Манба